

afkomstig uit een daensistisch milieu en behoren tijdens het interbellum tot de radicale links-flamingantische stekking die zich heeft afgescheurd van de hoofdstroom van het daensisme, die spontaan opging in het VNV. Boon evoceert vooral de synergie tussen de opkomst van het socialisme en de actie van gebroeders Adolf en Pieter Daens. Van Hoorick van zijn kant brengt een relaas van zijn eigen, moeizame parcours: links daensist en flamingant, communistisch militant, verzetsstrijder in de Tweede Wereldoorlog, communistisch journalist en politicus, (voorzichtig) eurocommunist en ten slotte BSP-politicus.

Het sluitstuk van beide onrechtstreekse verhaallijnen van het socialisme in Aalst werd uiteindelijk geleverd door Marc Uyttersprot, die niet alleen de geschiedenis van de socialistische beweging in Aalst beschrijft, maar tegelijk een gedetailleerde inventaris levert van de socialistische zuil, van zijn ontstaan tot vandaag. Ook de 'interfaces' met het activisme en de gespleten daensistische beweging van het interbellum komen aan bod. Uyttersprot publiceerde overigens reeds omtrent het activisme in Aalst. Een dergelijke microstudie lijkt mij een van de onmisbare instrumenten voor wat misschien een 'encyclopedie van de socialistische beweging in Vlaanderen' wordt.

[Frans-Jos Verdoodt]

[SIGNALEMENT]

Dirk Meert, *Aalst 1914-1918. Het leven in een stad onder Duitse bezetting*, D. Meert, Aalst, 2012, 384 pp., ISBN 978908197203.

Er was tijdens de augustus- en septemberdagen van 1914 wellicht geen stad in Vlaanderen (en België) waar de binnenvallende Duitse legers geen vernielend en moordend spoor hebben achtergelaten. En dus is er vandaag evenmin een stad te vinden die, honderd jaar na de feiten, geen herdenkingen organiseert, tentoonstellingen opbouwt, publicaties voorstelt enz.

Niet alleen vakhistorici maar ook heemkundigen zijn op dat vlak actief. Het verhaal van deze laatsten mag dan vaak erg detailistisch en anekdotisch zijn, het beeld dat zij schetsen, biedt meestal een beklijvend inzicht in het dagelijkse leven zoals het voortaan moest worden geleefd. De mentale schok van de oorlog leidde tot het stroeve amalgaan van de oude toestanden die moesten verdergaan en de nieuwe die moesten worden aanvaard. De bakker bakte opnieuw, de onderwijzer stond opnieuw voor de klas, de wijkagent keerde terug naar zijn post, de Duitse commandant installeerde zich, de stadsbestuurders vluchtten of pasten zich noodgedwongen aan, het puin van de bombardementen werd opgeruimd, de voedselbevoorrading werd georganiseerd, de doden werden begraven – voortaan ook de oorlogsdoden en slachtoffers van Duitse represailles –, het verzet en de collaboratie organiseerden zich elk op hun manier, er werd gesmokkeld en gespioneerd, het vooroor-

logse verenigingsleven viel quasi stil, optochten en kermissen werden verboden – in een stad zoals Aalst viel uiteraard ook het populaire carnaval onder die maatregel van de bezetter.

De heemkundige Dirk Meert beschrijft zo'n oorlogssamenleving. De auteur brengt al de feiten en omstandigheden én de individuele personen die erin figureerden samen in één omvangrijk, verhalend register. Onder meer met betrekking tot de organisatie en de personele invulling van het activisme in de regio Aalst biedt het boek van Meert een erg interessante insteek. Een minpunt is anderzijds wel dat de relatie tussen de stedelijke regio en zijn soldaten aan het IJzerfront grotendeels over het hoofd werd gezien, quod non de Frontbeweging.

[Frans-Jos Verdoodt]

[SIGNALEMENT]

Paul Delva, *Een Brusselse luis in de Vlaamse pels. Over de iris en de leeuw*, Kalmthout, Uitgeverij Pelckmans, 2013, 240 pp., ISBN 9789028971356.

De Brusselse Vlaming, Paul Delva, die sedert 2007 voor de CD&V in het Vlaamse parlement zetelde en daar voor de belangen van de Vlamingen in Brussel op komt, zet in het boek *Een Brusselse luis in de Vlaamse pels* als christendemocraat omstandig zijn visie uiteen over hoe hij de relatie tussen Brussel en Vlaanderen ziet. Hij doet dat in verschillende hoofdstukken die achtereenvolgens zijn jeugd in Brussel, het Brusselse model zoals het uit de verschillende staatshervormingen tevoorschijn is gekomen, het onderwijs, het culturele Brussel, het welzijnsbeleid, het toerisme, de inburgeringsproblematiek, het stedenbeleid en de band met Vlaanderen tot onderwerp hebben. Hij schuwt daarbij niet de heikle punten in de debatten. Maar de auteur vroeg ook aan een vijftiental gastauteurs – ook meestal afkomstig uit christendemocratische kringen – om hun mening over een Brussels probleem neer te schrijven. Onder meer Mieke Van Hecke, Jo Libeer, Wouter Beke, Jan Degadt en Dirk De Ceuleer gingen op die uitnodiging in. Een nuttig en informatief boek dus voor wie over een overzicht wil beschikken van het denken over Brussel binnen de CD&V.

[Els Witte]